

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno studenta:	Mgr. Jan Urban
Téma práce:	Vztah lékaře a pacienta
Rozsah práce	86 stran (cca 115 normostran)
Datum odevzdání práce:	31. 1. 2020
Vedoucí rigorózní práce:	doc. JUDr. Josef Salač, Ph.D.
Oponent rigorózní práce:	JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózant si zvolil jedno ze zcela základních témat zdravotnického práva. Vzhledem k množství otázek, které jsou s ním spojeny, a rovněž s ohledem na stále ještě probíhající proměnu paradigmatu poskytování zdravotní péče od paternalismu ke klientskému přístupu, jde o téma stále aktuální. Současně je to téma široké, takže jeho úspěšné zpracování závisí na zvoleném přístupu a analytických dovednostech studenta. Téma je pro účely rigorózní práce vhodné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma lze vzhledem k jeho šíři uchopit různými způsoby, přičemž rigorózant zvolil k analýze problematiku postupu na náležitě odborné úrovni (*de lege artis*) coby jedné z nejvýznamnějších povinností lékaře vůči pacientovi. Zaměřuje se rovněž na související povinnosti (které lze zahrnout do pojmu postupu *de lege artis largo sensu*). Současně si autor vytkl za cíl zhodnotit přednosti a problémy právní úpravy postupu *de lege artis* v zákoně č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, a v občanském zákoníku. Výzkumná otázka pak směřuje k posouzení toho, zda platná právní úprava vymezuje povinnosti lékaře při poskytování zdravotní péče vhodně a jaké jsou její případné nedostatky. Uvedené pojetí práce

vyžaduje komplexní znalost relevantní právní úpravy, judikatury i doktríny, a rovněž analytické schopnosti nutné k pochopení podstatných aspektů právní úpravy a jejich dopadů v praxi. Ocenit je třeba rovněž to, že rigorózanť definoval výzkumnou otázku, kterou v práci následně zodpověděl.

3. Formální a systematické členění práce

Text je přehledně a jasně členěn, jednotlivé pasáže na sebe systematicky navazují. Rigorózanť postupuje od obecného k zvláštnímu. V první kapitole představuje prameny právní úpravy, ve druhé kapitole se pak zabývá vývojem vztahu lékaře a pacienta v širším kontextu i v České republice. Třetí kapitola je věnována samotnému postupu *de lege artis*, jeho obecnému obsahovému vymezení i jednotlivým znakům jeho zákonné definice. Ve čtvrté kapitole je pojednáno o vybraných dalších povinnostech lékaře při poskytování zdravotní péče, tj. o informační povinnosti, povinnosti mlčenlivosti a povinnosti vést zdravotnickou dokumentaci. V kapitole páté se potom rigorózanť zabývá otázkami důkazního břemene a příčinné souvislosti (včetně teorie ztráty šancí) jako problematickými aspekty dokazování v medicínsko-právních sporech. Některé kapitoly a podkapitoly jsou vhodně zakončeny dílčím závěrem obsahujícím autorovo zhodnocení pojednané problematiky.

4. Vyjádření k práci

Rigorózanť vypracoval zdařilé kriticky laděné pojednání o relevantním tématu. Vzhledem k tomu, že jde o téma značně široké, byla analýza jednotlivých otázek (z nichž některé by vystačily jako téma samostatné rigorózní práce) přeci jen místy lehce povrchní. Současně až na několik srovnání s Německem práce nezahrnuje komparativní aspekt. Vzhledem k pojetí práce však nejde o vysloveně zásadní problémy. Ocenit je naproti tomu třeba autorovy vlastní úvahy a hodnocení. Práce tak představuje relativně komplexní a ucelené zhodnocení platné právní úpravy a splňuje požadavky, které jsou na rigorózní práci kladeny.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně	Není důvod pro pochybnosti o samostatném postupu rigorózanta při vypracování práce.

zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	V práci jsem nenašel žádné známky plagiátorství.
Logická stavba práce	Struktura práce je výsostně logická a z formálního hlediska vhodná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Rigorózní při zpracování rigorózní práce využil solidního množství pramenů zahrnujících právní předpisy, odbornou literaturu (včetně použití zdrojů anglickojazyčných a dvou německojazyčných) a bohatou judikaturu. Citace jsou v práci uváděny na správných místech a to v souladu s normou pro zpracování těchto písemností.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza zvoleného tématu byla provedena v dostatečné kvalitě, byť vzhledem k šíři tématu a množství pojednaných otázek byla místy lehce povrchní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá, práce je čtivá a srozumitelná, byť její stylistická kvalita není zcela konzistentní a místy se v ní objevují ne zcela jasné formulace (např. na s. 47 autor píše „ <i>když danou úpravu považuji za ústavně nekonformní</i> “, i když z kontextu vyplývá, že předmětnou úpravu za ústavně nekonformní nepovažuje). Práci nezatěžují žádné zásadní gramatické chyby. S právní terminologií rigorózní pracuje správně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k ústní obhajobě.

V práci se mj. vyjadřujete k problematice kauzálního nexu, kdy se vyslovujete pro opuštění nerealistického požadavku na prokázání příčinné souvislosti s praktickou jistotou. Rozved'te prosím vývoj české judikatury ve vztahu k úrovni jistoty, s níž musí být příčinná souvislost prokázána. Dále prosím uveďte, jaké jsou podle Vás praktické důsledky konceptu adekvátní příčinné souvislosti (o kterém se v práci nezmiňujete) pro postavení stran v medicínskoprávních sporech.

V práci opakovaně zdůrazňujete potřebu zvýšení vzájemné důvěry ve vztahu lékař-pacient. Uveďte prosím, jaká systémová opatření by podle Vašeho názoru mohla napomoci dosažení tohoto cíle.

V Praze dne 4. 3. 2020

---

oponent